

Валентина Пальчук,

кандидат наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник,
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Голосіївський просп., 3, Київ, 03039, Україна
e-mail: valentina8887@ukr.net
<https://orcid.org/0000-0003-3687-1863>

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИК КОНТЕНТ-МОНІТОРИНГУ В ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК

У статті висвітлено наукову проблематику різних аспектів інформаційних обмінів на рівні стратегічних комунікацій, дослідження та визначення кількісних і якісних характеристик інформації в них. Дослідницьке питання стосується визначення в бібліотечній практиці методик та технологій контент-моніторингу, аналізу інформації, що функціонує на рівні стратегічних комунікацій і відображає певні інформаційні виміри якісних і кількісних характеристик життєдіяльності різних суб'єктів суспільства, суспільних процесів, явищ тощо.

У зв'язку з цим, визначено методи і підходи, які вироблені та практиковані інформаційно-аналітичними структурами бібліотек, у тому числі, які вдосконалюють процес контент-моніторингу інформаційних потоків, обмінів на рівні стратегічних комунікацій.

Ключові слова: бібліотеки, контент-моніторинг, сервіси пошукових систем, стратегічні комунікації.

Інформаційна діяльність в умовах демократичних процесів поряд з розвитком інформаційно-комунікаційних технологій характеризується прискореним рівнем продукування та використання інформації у всіх сферах ділової активності, посиленням інформаційних обмінів у суспільстві. Такі перманентні зміни здійснюють вплив на формування відповідних запитів на інформаційні послуги та продукти сучасних інформаційних центрів.

В Україні розвинуто функціональне соціокомунікативне середовище з відповідною інформаційною інфраструктурою, що підтримує стійкі інформаційні обміни в середині суспільства. До такої інформаційної інфраструктури належать такі суб'єкти як теле- і радіокомпанії, інтер-

© В. Пальчук, 2021

нет-видання, сайти політичних партій, громадських організацій, органів державної влади, архівів, музеїв, бібліотек тощо, їхня інформаційна присутність у соціальних мережах. Така інформаційна інфраструктура певною мірою спроможна забезпечувати інформаційні обміни на рівні стратегічних комунікацій в українському суспільстві.

У цьому процесі вдосконалення технологій контент-моніторингу інформації, що вводиться в систему стратегічних комунікацій суб'єктами інформаційної діяльності, обумовлено необхідністю керування інформаційними потоками, зокрема для реалізації національних інтересів [8, 10], просування цілей держави, для розв'язання проблем налагодження діалогу владних інститутів із громадянським суспільством у період проведення кардинальних реформ. Тому логічним є те, що в такому процесі беруть участь не лише суб'єкти стратегічних комунікацій, а й суб'єкти з інших сфер інформаційної діяльності.

Діяльність інформаційно-аналітичних структур бібліотек як універсальних соціокомунікаційних центрів активізує реалізацію ряду наукових досліджень щодо технологій керування інформаційними потоками, вивчення особливостей інформаційних обмінів на рівні стратегічних комунікацій. Наукове осмислення сучасних тенденцій розвитку системи стратегічних комунікацій, визначення її поняття й сутності в сучасному українському державотворенні, основних характеристик, організаційно-правових проблем упровадження в Україні висвітлено в працях таких дослідників, як С. Гуцал, Д. Дубов, О. Кушнір, Г. Почепцов, С. Соловійов. Сучасні підходи до визначення місця інформаційно-аналітичних підрозділів бібліотек у стратегічних комунікаціях, дослідження механізмів підтримки стійких інформаційних обмінів між суб'єктами суспільної діяльності, забезпечення умов для наповнення достовірною інформацією каналів її циркуляції, її аналітичне оброблення, вивчення кількісних та якісних характеристик стали результатами досліджень таких науковців, як В. Горовий, О. Онищенко, В. Пальчук, Ю. Половинчак, О. Симоненко, Л. Чуприна та ін.

Разом з тим слід зауважити, що кардинальні реформи в різних галузях, підвищення конкуренції між суб'єктами суспільної діяльності, демократизація суспільних відносин із залученням у ці процеси інформаційно-комунікаційних технологій актуалізує питання наукових досліджень різних аспектів інформаційних обмінів на рівні стратегічних комунікацій, вивчення та визначення кількісних і якісних характеристик інформації в них. З огляду на наявні в бібліотечній практиці методики та технології контент-моніторингу, аналізу інформації, що функціонує на рівні стра-

тегічних комунікацій і відображає певні інформаційні виміри якісних і кількісних характеристик життєдіяльності різних суб'єктів суспільства, суспільних процесів, явищ тощо, потребує подальшого теоретичного осмислення, визначення арсеналу інструментів і підходів, що використовують бібліотеки.

У зв'язку з цим, метою статті є визначення методів і підходів, які вироблені та практиковані інформаційно-аналітичними структурами бібліотек, у тому числі, які вдосконалюють процес контент-моніторингу інформаційних потоків, обмінів на рівні стратегічних комунікацій.

Перманентний розвиток інформаційно-комунікаційних технологій, пов'язаний з виробництвом новітніх програмно-технічних засобів, методів і технологій для обробки, поширення і використання генерованої інформації, зумовлює прискорення й збільшення інформаційних потоків, а значить інформаційних обмінів на рівні стратегічних комунікацій. Пошук необхідної інформації в умовах збільшення обсягів інформаційних обмінів більшою мірою вирішується за допомогою інформаційно-пошукових систем. На сьогодні динаміка інформаційних обмінів, постійне систематичне оновлення інформації, яка далеко не завжди має очевидну структурованість, зумовила запит на систематичне відстеження тенденцій і суспільних процесів, явищ у постійно оновлюваному інформаційному середовищі.

Інформаційно-аналітичні підрозділи Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського в межах своїх перманентних моніторингових дослідженнях національного інформаційного простору прагнуть дотримуватися принципу послідовності в дослідженні тенденцій і суспільних процесів, явищ тощо. Перманентні моніторингові дослідження національного інформаційного простору дають можливість здійснювати комплексний аналіз політичної ситуації як на регіональному, так і на національному рівнях, виявлення закономірностей економічного, соціального розвитку громад, експертних відгуків на рішення в галузях державного управління та місцевого самоврядування. Довід співпраці СІАЗ НБУВ з Радою національної безпеки і оборони України (РНБО України) з питань дослідження інформаційних обмінів на рівні стратегічних комунікацій підтверджує потенціал інформаційно-аналітичних підрозділів бібліотечних установ [7, с. 362; 10].

У цьому контексті науковці звертають увагу на вже успішно апробовані в бібліотечній практиці інформаційно-аналітичними підрозділами організаційно-технологічні, програмно-технологічні, інтелектуальні підходи до обробки постійно оновлюваної інформації. Головною особливістю

таких підходів стало активне використання контент-моніторингу, тісно пов'язаного з використанням контент-аналізу. Під контент-моніторингом найчастіше розуміють змістовний аналіз інформаційних потоків, обмінів з метою отримання необхідних якісних і кількісних зрізів, який ведеться постійно протягом не визначеного заздалегідь проміжку часу [1, 2, 6].

Як показує практика інформаційно-аналітичних підрозділів бібліотек, використання контент-моніторингу дає змогу вирішувати завдання систематичного відстежування тенденцій і суспільних процесів, явищ у постійно оновлюваному інформаційному середовищі. При цьому слід зазначити, що в процесі здійснення контент-моніторингу обов'язковим є аналітична обробка інформаційних потоків, обмінів, за допомогою якої здійснюється екстракція фактів з текстів, визначення понять, відстеження перебігу багатоаспектних суспільних процесів, їх порівняння і візуалізація, розроблення різноманітних статистичних звітів.

Інформаційно-аналітичні підрозділи НБУВ мають досвід вироблення науково-практичних методик контент-моніторингу та аналізу актуальних питань на базі відкритих джерел інформації, фондів бібліотечних установ для реалізації інформаційних проєктів. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології, відповідне програмне забезпечення дає можливість відпрацьовувати методики роботи із сучасними сервісами пошукових систем, які є у вільному використанні. До пошукових систем, які використовують у своїй роботі інформаційно-аналітичні підрозділи НБУВ, можна віднести: «Meta» (<https://meta.ua>), «Захід Медіа» (<https://zaxid.media>), «Стрічка.ком» (<https://od.strichka.com>), «AFISHAR.com» (<https://afishar.com>), «Google News» (<https://news.google.com/>), «Ukr.net» (<https://www.ukr.net>).

«Meta» – український інтернет-портал, що використовує пошукову систему Google із зоною пошуку тільки українські сайти та сайти, що стосуються України. На порталі інформація систематизована за рубриками та категоріями [14].

«Стрічка.ком» – це автоматичний сервіс контент-моніторингу та аналізу інформації з відкритих джерел Інтернету, блогів. До бази сервісу входять близько 6 тис. ресурсів з України, Молдови, Білорусі, суміжних регіонів Росії, Грузії, а також вибрані міжнародні джерела. Цей пошуковий сервіс інтегрує ресурси за регіонами, тематичними категоріями та особистими налаштуваннями. Проєкт дозволяє переглядати публікації в режимі RSS-рідера, зберігати закладки, здійснювати пошук за ключовими словами, моніторити інформаційні потоки за заданими параметрами, виявляти інформаційні тренди, аналізувати динаміку національних і регіональних сегментів Інтернету. У процесі моніторингу через пошуковий сервіс

«Стрічка.ком» є можливість вмикати/вимикати джерела з інформаційних потоків у налаштуваннях профілю, переглядати архів новин, створювати закладки, користуватися додатковим програмно-технологічним налаштуванням для семантичного аналізу зібраної інформації [9].

«Захід Медіа» – це автоматичний сервіс контент-моніторингу та аналізу інформації з відкритих джерел Інтернету, блогів та соціальних мереж. До бази проекту входять близько 6 тис. інтернет-ресурсів з України, а також міжнародні інформаційні джерела. Пошуковий сервіс інтегрує списки інтернет-ресурсів за регіонами та тематичними категоріями. До таких списків входять інтернет-ресурси семи областей України – Івано-Франківської, Львівської, Чернівецької, Тернопільської, Волинської, Закарпатської, Рівненської. Сервіс «Захід Медіа» дає змогу переглядати публікації в режимі RSS-ридера і новинарного колектора, знаходити схожі матеріали, моніторити інформаційні потоки за заданими параметрами, виявляти інформаційні тренди, аналізувати динаміку національних і регіональних сегментів Інтернету [5].

«Afishar.com» – агрегатор новин українських та зарубіжних ЗМІ. Повністю автоматизоване в реальному часі відображення гіпертекстових посилань (заголовків) останніх новин за добу. Сервіс інтегрує інтернет-ресурси за тематичними категоріями політики, бізнесу, культури, технологій та спорту з різних джерел за допомогою прямих посилань на матеріал [12].

«Google News» – пошуковий сервіс, який дає змогу здійснювати пошук за ключовими словами, моніторити інформаційні потоки за заданими параметрами [13].

«Ukr.net» – інтернет-портал, який інтегрує гіпертекстові посилання на інтернет-сторінки статей, опублікованих на різних інтернет-сайтах України та світу. Посилання, що збираються програмними засобами та розміщуються в релевантній рубриці, представлені в стрічці новин [15].

Багатоаспектне використання представлених пошукових сервісів дає змогу здійснювати змістовний аналіз інформаційних потоків з метою виявлення найбільш резонансних суспільних процесів, явищ, проблем, їх групування, визначення їхньої тональності, якісних і кількісних зрізів для візуалізації інформаційної картини. Інтегровані інтернет-ресурси сервісів пошукових систем з можливостями налаштувань вирішують ряд технологічних питань контент-моніторингу щодо повноти охоплення інформації, що вводиться в систему стратегічних комунікацій. Вирішення комплексних завдань контент-моніторингу на основі використання можливостей сервісів пошукових систем передбачає:

- поєднання змістовного (якісного) аналізу сукупності публікацій і формалізованого (кількісного) аналізу масивів інформації;
- систематичне вивчення змісту публікацій у динаміці (визначення кількості подій, тем за одиницю часу);
- пошук у тексті публікацій певних змістовних понять, згадувань, словосполучень слів (одиниць аналізу), виявлення частоти їх появи і співвідношення зі змістом усього документа;
- оцінку та інтерпретацію змісту публікацій інформаційних джерел: ЗМІ, інтернет-видання, соціальні медіа, офіційні сайти органів державної влади, місцевого самоврядування, політичних партій та громадських організацій тощо;
- об'єктивність висновків з подальшою інтерпретацією результатів на основі статистичного, кореляційного аналізу досліджуваних тенденцій, суспільних процесів, явищ, подій, персон у динаміці публікацій;
- визначення частоти, кількості згадувань досліджуваних тенденцій, суспільних процесів, явищ, подій, персон у змісті публікацій;
- прогнозування розвитку тенденцій, суспільних процесів, явищ й окремих їхніх проявів.

Ця дослідницька техніка дослідження тенденцій, суспільних процесів, явищ, подій, персон у динаміці публікацій сайтів інтернет-ресурсів розвинута на загальноновизнаних у галузі соціальних комунікацій поняттях «контент-моніторингу» і «контент-аналізу» [1, 4]. З огляду на той закономірний факт, що спостерігається останні десятиліття зі стрімким розвитком інформаційно-комунікаційних технологій і засобів поширення інформації, виникає об'єктивна необхідність у подальшому розвитку методик контент-моніторингу, використовуючи загальноновизнані його методології. У першу чергу йдеться не про розвиток методів і підходів до аналітичної обробки текстів публікацій із сайтів інтернет-ресурсів, а про повноту охоплення інформації на рівні стратегічних комунікацій та про перманентний контент-моніторинг у динаміці за певний проміжок часу.

Постановка такого завдання важлива для діагностики інформаційних обмінів на рівні стратегічних комунікацій та візуалізації інформаційної картини різних сфер суспільної діяльності. Як показує практика інформаційно-аналітичних підрозділів НБУВ, тільки дотримання принципу повноти охоплення інформації на рівні стратегічних комунікацій і перманентного контент-моніторингу в динаміці дає змогу робити візуалізацію змістового (якісного) аналізу сукупності публікацій і формалізованого (кількісного) аналізу для відтворення інформаційної картини регіону

за певний період часу, візуально та статистично показувати розподіл топових тем за регіональною ознакою, прогнозувати можливі наслідки прийняття рішень як на місцевому, так і на загальнодержавному рівні.

У контексті вивчення методики роботи із сучасними сервісами пошукових систем доцільно зауважити, що кожен з них має різні можливості для здійснення перманентного контент-моніторингу. Так, використовуючи налаштування і програмно-технологічні потужності сервісів пошукових систем «Afishar.com», «Ukr.net», «Захід Медіа», інформаційно-аналітичні підрозділи НБУВ успішно практикували методику контент-моніторингу з метою отримання якісних і кількісних зрізів інформаційної картини різних областей України за певний період часу. Така методика дала можливість відтворити візуально та статистично розподіл досліджуваних суспільних процесів, явищ за регіональною ознакою, загальну динаміку кількості повідомлень за найбільш топовими темами, визначення їхньої тональності, оціночного розподілу основних проблем (конфлікт, маніпуляція, інформаційна війна тощо).

У рамках таких моніторингових досліджень визначаються основні суспільні процеси, події, проблеми, конфлікти в розрізі регіонів. Для встановлення зв'язків між ними і для подальшої формальної передачі кількісно-змістовних характеристик публікацій інтернет-джерел додатково апробовано методики контент-моніторингу на основі сервісів таких пошукових систем як «Google News», «Мета». Кожній з вибраних публікацій після її аналізу присвоюється сукупність кількісно-змістовних характеристик, у тому числі для уточнення джерельної бази, що дає змогу наблизитись до інформаційної картини, яка пояснювала б особливості оціночних і тональних характеристик публікацій. Особливо такий підхід успішно використовується при аналізі публікацій про одне й те саме суспільне явище, процес, подію в розрізі партійних, громадсько-політичних, експертних інтернет-ресурсів. У висновках це дає підстави для більш точного пояснення тональності публікації.

Для забезпечення повноти охоплення медіаполя України, Молдови, Білорусі, суміжних регіонів Росії, Грузії, а також інших країн інформаційно-аналітичні підрозділи НБУВ практикували науково-практичні методики роботи із сервісами пошукової системи «Стрічка.ком». У результаті розроблено та впроваджено інноваційні підходи до оцінки якості резонансу, що дає можливість бачити багатомірні характеристики медіаполя з різних регіонів країн. Програмно-технічні, технологічні можливості цієї пошукової системи дають змогу створювати канали логістики сервісу через індивідуальні онлайн-бази агрегації інтернет-

контенту, архів інформаційних джерел за регіонами країн. Особливістю технологічних підходів та методик роботи із сервісами пошукової системи «Стрічка.ком» є можливість аналізувати і порівнювати інформацію про Україну з медіаполя різних країн. Зокрема, онлайн-база джерел інформації надає доступ до оновленого контенту медіаполя країн за ключовими словами запиту і за визначений період часу.

Як стверджують науковці, сьогодні розвиток регіональних складових відбувається нерівномірно і це є однією з важливих проблем еволюції національного інформаційного комплексу, інформаційної основи національного розвитку нашого суспільства в майбутньому [3, с. 12]. Тому напрацьована методика роботи із сервісами пошукових систем успішно апробована при здійсненні перманентного контент-моніторингу за джерелами регіональної інформації з метою систематичного відстежування нових тенденцій і суспільних процесів, явищ у постійно оновлюваному мережевому інформаційному середовищі всіх регіонів України.

Результати науково-практичних напрацювань контент-моніторингу медіаполя дали змогу отримати характеристики топових тем у розрізі статистичних, якісних значень за тиждень, що надає порівняльний аналіз активності в ЗМІ. Ці характеристики топових тем сегментовані за репутаційними блоками і містять аналітичні значення тональності, що дає можливість бачити співвідношення якості резонансу й статистики. Для цього результат контент-моніторингу містить графічний модуль, який дає змогу бачити оброблений масив регіональної інформації в розрізі якісних і кількісних показників, а також тональності публікацій і рейтингу резонансу медіаполя, визначеного «позитивно», «нейтрально» і «негативно».

Це стало основою для вдосконалення інформаційно-аналітичного сервісу щодо реалізації різноманітних проєктів контент-моніторингу національного медіаполя (друковані ЗМІ, інтернет-ЗМІ, ТВ і радіо, інформаційно-аналітичні агентства, соціальні медіа), дослідження статистики і якості створеного резонансу топових тем за визначений період часу. Програмно-технічні, технологічні підходи та методики, апробовані інформаційно-аналітичними підрозділами НБУВ, дають змогу щоденно обробляти понад 1,5 тис. джерел інформації.

Таким чином, науково-практичні методики та підходи інформаційно-аналітичних підрозділів НБУВ щодо використання можливостей сервісів пошукових систем є основою для здійснення аналізу медіаполя з допомогою перманентного контент-моніторингу. Така методика в подальшому може стати основою для проведення системних досліджень динаміки інформа-

ційних обмінів на рівні стратегічних комунікацій, аналізу і коректування інформації в багатомірному режимі за рахунок інтегральних характеристик об'єктів досліджень у розрізі тематичних векторів.

Список бібліографічних посилань

1. Берко А., Кісь Я., Суховерський В. Система контент-моніторингу новинних інтернет-ресурсів. *Вісн. Нац. ун-ту «Львівська політехніка». Сер. «Інформаційні системи та мережі»*. 2011. № 699. С. 13–21.

2. Биккулов А., Бершадская Л., Жук Д. Сервисы мониторинга медиа в сети интернет и анализ частотности поисковых запросов как инструменты исследования социальных проблем. *Современные проблемы науки и образования*. 2012. № 6. URL: <https://www.science-education.ru/ru/article/view?id=7976>.

3. Горова С., Горовий В. Інформаційні комунікації постіндустріального суспільства: характерні особливості розвитку. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2019. Вип. 52. С. 11–23. <https://doi.org/10.15407/np.52.011>.

4. Григорьев А., Ландэ Д., Бороденков С., и др. InfoStream. Мониторинг новостей из Интернет: технология, система, сервис : науч.-метод. пособие. Киев : ООО «Старт-98», 2007. 40 с.

5. Захід Медіа. URL: <https://zaxid.media>.

6. Ландэ Д., Литвин А. Феномены современных информационных потоков. *Сети и бизнес*. 2001. № 1. URL: http://www.sib.com.ua/arhiv_2-001/lande_1_2001/lande_1_2001.htm.

7. Пальчук В. Сучасні особливості розвитку методів контент-моніторингу і контент-аналізу інформаційних потоків. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2017. Вип. 48. С. 359–373.

8. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 2 вересня 2015 р. «Про нову редакцію Военної доктрини України» : Указ Президента України № 555/2015. *Офіц. представництво Президента України*. URL: <http://www.president.gov.ua/documents/5552015-19443>.

9. «Стрічка.ком». URL: <https://od.strichka.com>.

10. Федорчук А. Контент-мониторинг информационных потоков. *Б-ки Нац. акад. наук: пробл. функціонування, тенденції розвитку*. Киев, 2005. Вып. 3. С. 141–150.

11. Чуприна Л. Проблема інформаційних шумів при використанні оперативної інтернет-інформації для підготовки інформаційно-

аналітичних матеріалів. *Наук. пр. Нац. б-ки України ім. В. І. Вернадського*. Київ, 2009. Вип. 23. С. 269–288.

12. AFISHAR.com. URL: <https://afishar.com>.

13. Google News. URL: <https://news.google.com>.

14. Meta. URL: <https://meta.ua>.

15. Ukr.net. URL: <https://www.ukr.net>.

References

1. Berko, A.Yu., Kis, Ya. P., Sukhovskiy, V. I. (2011). Systema kontent-montorynhu novynnykh internet-resursiv [The system of the content-monitoring of the news Internet resources]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnik» – The Bulletin of the National University «Lvivska Politekhnik»*. Series «Information Systems and Networks», 699, 13–21 [in Ukrainian].

2. Bikkulov, A., Bershadskaya, L., Zhuk, D. (2012). Servisyi monitoringa media v seti internet i analiz chastotnosti poiskovyih zaprosov kak instrumentyi issledovaniya sotsialnyih problem [Services for monitoring media on the Internet and analyzing the frequency of search queries as tools for researching social problems]. *Sovremennyye problemy nauki i obrazovaniya – Modern Problems of Science and Education*, 6. Retrieved from <https://www.science-education.ru/ru/article/view?id=7976> [in Russian].

3. Horova, S., Horovy, V. (2019). Informatsiini komunikatsii postindustrialnoho suspilstva: kharakterni osoblyvosti rozvytku [Information communications of post-industrial society: characteristic features of development] *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 52, 11–23. <https://doi.org/10.15407/np.52.011> [in Ukrainian].

4. Grigorev, A., Lande, D., Borodnikov S., et al. (2007). InfoStream. Monitoring novostey iz Internet: tehnologiya, sistema, servis: nauch.-metod. posobie [InfoStream. Monitoring of news from the Internet: technology, system, service]. Kiev: Start-98 [in Russian].

5. Zakhid Media. Retrieved from <https://zaxid.media> [in Ukrainian].

6. Lande D., Litvin A. (2001). Fenomeny modernykh informatsionnykh potokov [The phenomena of the modern information flows]. *Seti i biznes – Networks and Business*, 1. Retrieved from http://www.sib.com.ua/arhiv_2001/lande_1_2001/lande_1_2001.htm [in Russian].

7. Palchuk V. (2017). Suchasni osoblyvosti rozvytku metodiv kontent-montorynhu i kontent-analizu informatsiinykh potokiv [Modern features

of development of methods of content monitoring and content analysis of information flows]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 48, 359–373 [in Ukrainian].

8. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 2 veresnia 2015 roku «Pro novu redaktsiiu Voiennoi doktryny Ukrainy»: Ukaz Prezydenta Ukrainy No. 555/2015 [On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated September 2, 2015 «On the new edition of the Military Doctrine of Ukraine»: Decree of the President of Ukraine No. 555/2015]. Retrieved from <http://www.president.gov.ua/documents/5552015-19443> [in Ukrainian].

9. Strichka.com. Retrieved from <https://od.strichka.com> [in Ukrainian].

10. Fedorchuk, A (2005). Kontent-monitoring informatsionnykh potokov. [The content-monitoring of the information flows]. *Biblioteki natsionalnykh akademiï nauk: problemy funktsionirovaniya, tendentsii razvitiya – The Libraries of the National Academies of Sciences: Problems of Functioning, Development Trends*, 3, 141–150 [in Russian].

11. Chupryna, L. (2009). Problema informatsiinykh shumiv pry vykorystanni operativnoi internet-informatsii dlia pidhotovky informatsiino-analitychnykh materialiv [Problem of the informational noises using operational internet-information for preparation of the informational and analytical materials]. *Naukovi pratsi Natsionalnoi biblioteky Ukrainy imeni V. I. Vernadskoho – Transactions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine*, 23, 269–288 [in Ukrainian].

12. AFISHAR.com. Retrieved from <https://afishar.com> [in Ukrainian].

13. Google News. Retrieved from <https://news.google.com> [in Russian].

14. Meta. Retrieved from <https://meta.ua> [in Ukrainian].

15. Ukr.net. Retrieved from <https://www.ukr.net> [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 30.03.2021.

Valentyna Palchuk,

PhD (Social Communications), Senior Researcher,

V. I. Vernadsky National Library of Ukraine

3 Holosiivskiy Ave., Kyiv 03039, Ukraine

e-mail: valentina8887@ukr.net

<https://orcid.org/0000-0003-3687-1863>

Improving the Methods of Content Monitoring in Libraries Information and Analytical Work

The article highlights the scientific issues of various aspects of information exchange at the level of strategic communications, research and determination of quantitative and

qualitative characteristics of information in them. The research question concerns the definition of content monitoring methods and technologies in library practice, information analysis, which operates at the level of strategic communications and reflects certain informational dimensions of qualitative and quantitative characteristics of various social actors, social processes, phenomena, etc. In this regard, the methods and approaches that are developed and practiced by libraries information and analytical structures, including ones that improve the process of content monitoring of information flows, exchanges at the level of strategic communications, are examined.

The experience of information-analytical subdivisions of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine, which successfully applies scientific and practical methods of content monitoring on the basis of modern search engine services, that is freely available, is generalized. The search engines used by information and analytical departments of V. I. Vernadsky National Library of Ukraine in their work, predominantly are *Meta*, *West Media*, *Tape.com*, *AFISHAR.com*, *Google News*, *Ukr.net*.

The developed method of work with search engine services has been successfully tested in the constant monitoring of content provided by sources of regional information in order to systematically track new trends and social processes, phenomena in the constantly updated network information environment of all regions of Ukraine. This became the basis for improving of the information and analytical service for the implementation of various content monitoring projects of the national media space, research statistics and the level of top topics publicity for a certain period time.

Keywords: libraries, content monitoring, search engine services, strategic communications.